

Innovatie en ruimte

Beter Benutten is een programma waarin het Rijk, decentrale overheden en private stakeholders in twaalf stedelijke regio's in Nederland werken aan het verbeteren van de bereikbaarheid. Het programma heeft als kernbegrippen gedragsbeïnvloeding, innovatie en samenwerken. Veel projecten in dit programma hebben een directe of indirecte relatie met het thema parkeren.

TEKST **CASPER STELLING PLANTENGA**

Mobiliteit heeft veel invloed op de ruimtelijke inrichting. Vooral in steden met hoge dichtheden is de ruimte schaars en concurreren functies om de beschikbare meters. Mobiliteit concurreert vooral met functies die de verblijfskwaliteit van de openbare ruimte vergroten. En binnen de sector mobiliteit concurreren vervoerwijzen met elkaar om de beschikbare ruimte. Zowel tussen functies als binnen mobiliteit verliest parkeren steeds vaker de strijd en worden auto's steeds verder weggedrukt. Innovaties versterken mogelijk dit effect.

Naast de bekende afweging groen/parkeren die vooral geldt in woonwijken met krap gedimensioneerde openbare ruimte, speelt dit thema ook steeds vaker in winkelstraten. Parkeerplekken nemen ruimte in die ook benut kan worden voor uitbreiding van voorzieningen in de gebouwen langs de weg. Denk aan terrassen van cafés. Ook in Nederland zijn er steeds meer *parklets*. Dit is een vorm van dubbelgebruik van parkeerplaatsen die de ruimte dynamisch en periodiek onttrekt van het parkeerareaal.

Binnen de mobiliteit sneuvelt parkeren daarnaast steeds vaker voor het verbeteren van de doorstroming van fiets en openbaar vervoer en voor fietsparkeren. Ook hier ontstaan hybride, dynamische vormen van gebruik, waarbij autoparkeerplaatsen multifunctioneel worden ingezet. Dat is nodig vanwege de groei van het fietsgebruik, de opkomst van fietsdeelsystemen en de opkomst van nieuwe tweewielervormen zoals de bakfiets. Ook binnen het domein van de auto verschuift er veel. Deelauto's en elektrische laadplekken nemen steeds meer ruimte in die voor 'reguliere' parkeerders niet beschikbaar meer is. Dat is nu nog vooral statische claim, maar ook daar zullen hybride gebruiksvormen gaan ontstaan naarmate de vloot verder elektrificeert.

DYNAMISCH RUIMTEGEBRUIK

In de verre toekomst zal parkeren het gevecht om de ruimte in de stad definitief gaan verliezen. Niet alleen omdat de auto steeds verder de stad uit zal worden gedrukt. De auto zal zelfrijdend worden. Dit betekent dat

de gebruiker voor de deur kan komen zonder een parkeerplaats nodig te hebben. Diegenen die ik hier over spreek gaan ervan uit dat alle parkeerfaciliteiten buiten de stad zullen komen. Ik twijfel hieraan, omdat nabijheid waarschijnlijk een rol zal blijven spelen. Denk aan de vraag aan wie de kosten van 'lege' autokilometers worden doorberekend en de vraag hoe belangrijk snelle service gaat worden voor de aanbieders en klanten van zelfrijdende voertuigen. Bovendien zal er altijd sprake zijn van een groot verschil tussen de piekvraag en de daluren.

Ik geloof in een toekomst met dynamisch ruimtegebruik, waarbij het parkeeraanbod in de stad geen statisch gegeven meer is, maar flexibel meebeweegt met de behoeftes van bewoners en bezoekers per moment van de dag. De zelfrijdende auto maakt dit zonder meer mogelijk, maar ontwikkeling van dynamisch aanbod gaat sneller. Daar zullen de komende jaren de nodige vraagstukken over gaan ontstaan.

CASPER STELLING PLANTENGA, MuConsult